

Årsmelding 2013

NBI er et nasjonalt forsknings- undervisnings- og formidlingsinstitutt for barne- og ungdomslitteratur.

NBI utvikler og formidler kunnskap om litteratur for barn og unge, er et møtested for kunstnerisk og akademisk utvikling og refleksjon, og har i 2013 spesielt rettet fokus på samtidslitteratur.

Innhold

Organisasjon	4
Norsk barnebokinstituttets Råd	4
Norsk barnebokinstituttets styre.....	5
Administrasjon	5
Kari Skjønnsbergs Minnefond (KSM)	6
NBIs bibliotek	6
Regnskap og revisjon.....	6
NBI er medlem av følgende organisasjoner:.....	6
NBI har samarbeidsavtaler med følgende organisasjoner:	7
Eksterne verv	7
Interne verv	7
Tilknytning til andre institusjoner:	8
Kulturpolitiske innspill, notater og høringsuttalelser	8
Internasjonale kontakter.....	8
Deltagelse på festivaler og konferanser	8
Ansattes deltakelse på kurs	8
Forskning.....	10
NBI har to stipendiater:.....	10
<i>Kjersti Lersbryggen Mørk</i>	10
<i>Lisa Marie Nagel</i>	10
Barne- og ungdomslitteraturen i et medialisert tekstunivers	11
Forskningskonferanser NBIs personale har deltatt på 10 eksterne konferanser og forskerkurs med egen paper-fremleggelse:	11
Forskningspublikasjoner NBIs personale har publisert 3 vitenskapelig artikkel i 2013:	13
BarneLitterært ForskningsTidsskrift – Nordic Journal of ChildLit Aesthetics (BLFT)	13
Utdanning og undervisning.....	15
Forfatterutdanningene ved NBI.....	15
<i>Utdanning i skrivekunst og litteraturformidling</i>	15
<i>Studentgruppa 2011 – 2013</i>	15
<i>Studentgruppa 2013 – 2015</i>	16
Fordypning i scenekunst for etablerte forfattere	16
<i>Opptak av ny studentgruppe 2012 - 2013</i>	17
Forfatterutdanning i faglitteratur for barn og ungdom	17
Prosjekt med Tokerud og Rommen skoler i Oslo	19
Eksterne undervisningsoppdrag	19

<i>NOR2310/4310</i>	19
Formidling.....	20
NBI setter fokus på særskilte temaer: Serielitteratur og Stemmerettsjubileet	20
<i>"Serielitteratur"</i>	20
<i>Utstillingen "Å gi barn stemme"</i>	21
Arrangementer og seminarer	22
<i>Utdeling av KUD-prisene</i>	22
<i>Nordisk barnelitteraturseminar</i>	23
<i>NBI-stipendet</i>	24
<i>Andre arrangementer</i>	24
Norsk litteraturfestival	25
Kurs og foredrag	25
<i>Studiebesøk</i>	26
Annen aktivitet	26
Skriftlig formidling og mediedekning	26
Informasjon fra NBI	27
NBI på nett	28

Organisasjon

NBI mandat for 2012 - 2014 sier at NBIs skal sette fokus på forskning, undervisning og formidling, og utvikle seg mot å bli

- en forskningsinstitusjon med fokus på skrivekunst og tilgrensende visuelle og sceniske kunst- og kulturuttrykk for barn og unge i ulike medier
- en undervisningsinstitusjon med tilbud som er tilgjengelig for hele landet
- et formidlingssenter som når målgrupper over hele landet gjennom digitale kanaler

Norsk barnebokinstitutt (NBI) er en stiftelse med eget styre og et råd. Styret er ansvarlig for driften, mens rådet nedsetter styret og for øvrig er faglig rådgivende og evaluerende.

I 2013 ble NBI en IA-bedrift og inngikk avtale med Oslo-akutten om bedriftshelsetjeneste.

Norsk barnebokinstitutt Råd

Rådet er årsmøte, faglig organ for instituttet og ansvarlig for å velge NBIs styre. Rådet har som oppgave å kvalitetssikre NBIs virksomhet, og særlig å sikre den faglige kvaliteten ved Forfatterutdanningen.

Rådsmedlemmer for perioden 2012-16, varamedlemmer i parentes:

Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere: Lise Männikkö, leder (Hilde Hagerup)

Grafill /Tegneforbundet: Line Halsnes (Lars Aurtande)

Den norske Forleggerforening: Sverre Henmo (Kristin Jobraaten)

Norsk bibliotekforening: Anne Kari Holm (Siri Odfjell Risdal)

Den norske Bokhandlerforening: Anne Schiøtz

Norsk kritikerlag: Anne Schäffer (IdaLou Larsen)

Universiteter og høyskoler: Lise Iversen Kulbrandstad (Anne Skaret)

Kunsthøgskoler: Cecilie Broch Knudsen (Martin Lundell)

Institusjoner og organisasjoner innen annen barnekulturformidling: Cliff Moustache (Veronica Salinas)

Styrets leder er medlem i Rådet: Trygve G. Nordby

Nasjonalbiblioteket er observatør i Rådet. Sofie Arneberg har møtt.

Rådets leder er Lise Männikkö, nestleder er Lise Iversen Kulbrandstad. NBIs direktør er sekretær.

NBIs årsmøte ble avholdt 2. mai 2013. Årsmelding og regnskap ble lagt fram på møtet, og nytt styre ble valgt. NBIs virksomhet ble evaluert. I tillegg har rådet hatt ett høstmøte 6. november der formidlingsvirksomheten ble evaluert spesielt.

Norsk barnebokinstituttets styre

Etter rådets årsmøte 2.mai 2013 har NBI hatt følgende styre:

Trygve G. Nordby, (leder)
Bente Christensen, (nestleder)
Mahmona Khan
Guro Slettemark
Ragnfrid Trohaug
Kjartan Vevle
Kjersti Lersbryggen Mørk, ansattevalgt representant
Amir Mirzai, studentvalgt representant

Styret har avholdt 4 ordinære styremøter, hvorav 1 i tilknytning til et 2-dagers strategiseminar, og behandlet en sak per e-post. Styret har behandlet 41 saker.

Administrasjon

Ved inngangen til 2013 hadde NBI 9 årsverk, og per 31.12 var antall årsverk 8,56. Sykefraværet har vært på 193,2 dager (8,9 %), der to langtidssykemeldinger utgjør hoveddelen.

Sluttet:

Aina Lind, administrasjonssekretær fra 7.1.2013 til 5.8.2013
Lin Prøitz, seniorforsker til 1.12.2013

Ansatte ved utgangen av året:

Birgitte Eek, informasjonsrådgiver
Magnus Wold Jenssen, konsulent i prosjektstilling fra 1.11.2013 (40 %)
Hanne Kiil, litteraturpedagog
Dag Larsen, utdanningsleder
Ellen Larsen, administrasjons- og formidlingsleder (96 % stilling fra 1.7.2013)
Kjersti Lersbryggen Mørk, litteraturpedagog til 31.7.2013, stipendiat fra 1.8.2013
Lisa Marie Nagel, stipendiat fra 7.1.2013
Neha Naveen, aspirant fra 1.5.2013
Elise Seip Tønnessen (20 % stilling)
Kristin Ørjasæter, direktør

Kari Skjønbergs Minnefond (KSM)

Kari Skjønbergs minnefond ble opprettet etter en testamentarisk gave til Norsk barnebokinstitutt fra Kari Skjønberg (1926-2003), forsker i barnelitteratur Statens bibliotek- og informasjonshøgskole. Fondets formål er å stimulere til studier, forskning og forskningsformidling innen fagfeltet barne- og ungdomslitteratur ved å dele ut NBI-stipendet. Stipendet deles ut etter søknad om arbeidsstipend til videregående studier og forskning innen barnelitteratur. Det er styret for Minnefondet som behandler søknader og tildeler stipend. Stipendet er utdelt i 2005, 2007, 2009, 2011 og i 2013, da stipendet ble tildelt Rikke Frøyland.

Styret består av:

Nina Goga (Høgskolen i Bergen), leder (2012 – 2016)

Lise Iversen Kulbrandstad (Høgskolen i Hedmark), styremedlem (2010 – 2014)

Kristin Ørjasæter (NBI), styremedlem (2012 – 2016)

Vara: Agnes Margrethe Bjorvand (Universitetet i Agder) (2012 – 2016)

Styret avholdt møte 17. januar og behandlet stipendsøknadene. Årsmøtet ble avholdt 29. april.

NBIs bibliotek

Bestanden i NBIs boksamling av primærlitteratur, ca 72 000 bind, ble overført til Nasjonalbiblioteket for å administreres derfra i 2012. I løpet av 2012 ble det pliktavlevert 550 titler og i 2013 488 titler som er fordelt til NBI.

Sekundærlitteraturen har jevnt tilvekst og oppbevares i NBIs egne lokaler. Antall bind er nå ca 5824, hvorav 43 er innkjøpt i 2013 og 15 er gaveeksemplarer dette året.

Regnskap og revisjon

Regnskapsfører: Sigrund J. Jahateh hos Langseth Revisjon as

Revisor: BDT Viken, ved revisor Helle Brataas Nymark

NBI er medlem av følgende organisasjoner:

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Foreningen !les

IBBY Norge - Barnebokforum; norsk seksjon av International Board on Books for Young Children (IBBY)

International Research Society for Children's Literature (IRSCL)

Landslaget for norskundervisning (LNU)

Leser søker bok

Norsk bibliotekforening
Norsk fagbibliotekforening

NBI har samarbeidsavtaler med følgende organisasjoner:

Aarhus Universitet, Center for børnelitteratur
Kunsthøgskolen i Oslo, Avdeling for illustrasjon og design
Nasjonalbiblioteket
Universitetet i Oslo, Institutt for nordistikk

NBI administrerer og oppnevner jury for Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomsbøker.

Eksterne verv

Birgitte Eek: Medlem av Rådet for Norsk Litteraturfestival
Hanne Kiil: Medlem av Vurderingsutvalget for bildebøker, Kulturrådet
Dag Larsen: Vararepresentant til styret i stiftelsen Kari Skjønbergs Minnefond
Ellen Larsen: Styremedlem i Stiftelsen Kari Skjønbergs pris til fremme av forskning på barne- og ungdomslitteratur
Ellen Larsen: Medlem av forhandlingsutvalget for Bibliotekvederlaget
Lisa Marie Nagel: Styremedlem og medlem av redaksjonsråd, Foreningen God Kritikk (eier og driver barnebokkritikk.no)
Lisa Marie Nagel: Medlem av kunstnerisk råd, fordeler av spenn-midler, Norsk scenekunstbruk
Lisa Marie Nagel: Redaktør og skribent for nettstedet SceSam.no (<http://scesam.no/>)
Kristin Ørjasæter: Styremedlem i Foreningen !Les
Kristin Ørjasæter: Medlem i ansettelseskomité Nordisk institutt, Aarhus Universitet

Interne verv

Birgitte Eek: Tillitsvalgt Forskerforbundet ved NBI
Birgitte Eek: Ansattes representant i NBIs styre frem til mai 2013
Hanne Kiil: Verneombud
Ellen Larsen: Sekretær for juryen til Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur
Kjersti Lersbryggen Mørk: Ansattes representant i NBIs styre

Tilknytning til andre institusjoner:

Hanne Kiil og Kjersti Lersbryggen Mørk: Timelærere, eksaminatorer og sensorer: NOR 2310/4310: Fordypningsemne i barne- og ungdomslitteratur, vår 2013.

Hanne Kiil: UiO, Timelærer, NOR1302 – Semesteremne i barne- og ungdomslitteratur, høst 2013.

Lisa Marie Nagel: Medlem av forskergruppe, Høgskolen i Oslo og Akershus

Lisa Marie Nagel: Sensor, Høgskolen i Oslo og Akershus

Kristin Ørjasæter: adjungeret lektor ved Aarhus Universitet for perioden 2008 – 2013.

Kulturpolitiske innspill, notater og høringsuttalelser

13.mars deltok NBI på Spekters konferanse Kulturnasjonen Norge – mot nye høyder?

13.desember deltok NBI på Kulturdepartementets Innspillsmøte om litteraturpolitikk.

NBI har sendt Kulturdepartementet en høringsuttalelse om Kulturutredningen 2014 og ett notat om litteraturpolitikk.

Internasjonale kontakter

I 2013 har NBIs direktør besøkt Svenska barnboks instituttet i Stockholm og Internationale Jugendbibliothek i München, besøket til hver av dem varte i to uker.

Deltagelse på festivaler og konferanser

Birgitte Eek: Bologna Fiere Ragazzi, Italia, studietur 24.-27. mars

Birgitte Eek: Norsk Litteraturfestival 28.-30. mai

Birgitte Eek: En fanfar för bilderboken, Nordisk Akvarellmuseum, Skärhamn, studietur Sverige, 6.-8. november

Formidlinsavdelingen: Ungdomsbokgildet på Drammen Fylkesbibliotek, 17. oktober

Ellen Larsen og Kristin Ørjasæter: Årskonferansen til Norsk kulturråd i Bergen 13-14 november

Ellen Larsen og Kristin Ørjasæter. Kunst og kultur i opplæringen. Kunnskaps- og

Kulturdepartementets felles konferanse, Klækken hotell 14 – 15 november

Kjersti Lersbryggen Mørk: Deltakelse på Forskerforbundets stipendiatseminar, Losby gods 31.10-01.11.13.

Kjersti Lersbryggen Mørk og Lisa Marie Nagel: Deltok på seminaret ”Farlig kunst?” i regi av Scenekunstbruket, 28.1.2013

Ansattes deltakelse på kurs

Birgitte Eek: Workshop Forskerforbundet, 17.4.2013

Birgitte Eek: Webgruppen kurs: Sosiale medier, 20.9.2013

Birgitte Eek: Seminar for tillitsvalgte i Forskerforbundet, Losby gods, 13.-14.11.2013

Birgitte Eek: Webgruppen kurs: Å skrive for nett på 1-2-3, 6.12.2013

Hanne Kiil: HMS kurs for verneombud

Ellen Larsen: HMS for ledere. 10.10.2013

Ellen Larsen og Kristin Ørjasæter: Lederes handlingsrom, arbeidsseminar i regi av Spekter.
16.5.2013

Forskning

NBI har to stipendiater:

Kjersti Lersbryggen Mørk: Vitnesbyrd om ondskap – barnelitteratur for vår tid?

Prosjektets hovedmål er å utvikle ny kunnskap om hvordan ondskap utforskes etisk og estetisk i nyere litteratur for barn og unge. Primærverkene er Sinna mann (2003) av Gro Dahle og Svein Nyhus, The Boy in the Striped Pyjamas (2006) av John Boyne og The Hunger Games (2008) av Suzanne Collins. Med vitnesbyrdteorien som prosjektets teoretiske hovedinngang undersøkes det hvordan verkene problematiserer grensene for det språklige og det narrative, verbalt og visuelt, i barns møte med traumer og ondskap. Vitnesbyrdteorien tilbyr et nytt perspektiv på aktuelle og viktige fortellinger for barn og unge. Prosjektet vil få betydning på synet på hva barnelitteratur kan være, og drøfte den etablerte oppfatningen av balansen mellom etikk og estetikk i litteratur for barn.

Mørk følger forskerutdanningen i regi av Institutt for litteratur og områdestudier ved UiO:

- Oppstartsseminar med muntlig presentasjon av prosjektet, UiO, 07.05-08.05.13.
- Avhandlingsseminar med paper, UiO, 09.09.13.
- Etikksseminar med refleksjonsnotat knyttet til forskningsetikk i prosjektet, UiO, 10.09.13.
- Seminar med prof. Derek Attridge: "The Status and Value of Literature", UiO, 18.09.13.
- Ph.D-forum hos Jakob Lothe, forskningsleder ved ILOS, 01.10.13.
- Forskningseminar "Testimony, Narrative, Memory, Literature", UiO, og performance "The Tin Ring" av Zdenka/Arnfield på Litteraturhuset 23.10.13.
- Avhandlingsseminar, UiO, 11.11.13.

Lisa Marie Nagel: Kunst som hendelse: Om barns møter med teater og litteratur i lys av performativ teori.

I dette prosjektet, som ser nærmere på barns møter med teater og litteratur i lys av performativ teori, skal stipendiaten undersøke hva som skjer med vår vurdering av kvalitet i kunstuttrykkene dersom vi betrakter teater og høytlesing som kunsthendelser. Et slikt perspektiv innebærer at det er selve møtet med boka eller teaterforestillingen, og ikke verket alene, som vil måtte analyseres og vurderes som kunst. Det får konsekvenser for hvordan vi betrakter barnets egne opplevelse og innlevelse i kunsthendelsen, og dermed også for hvordan vi må tenke omkring kvalitet i kunst for barn.

Overordnet problemstilling: Hva innebærer det for vår forståelse av kvalitet i teater og litteratur for barn at vi betrakter kunst som en hendelse?

Nagel følger forskerutdanningen i regi av Institutt for kulturstudier ved UiO. Hun har deltatt på følgende:

- UIO: Oppstartseminar (vårsemestret 2013), etikkseinar (10/09), vitenskapsteori og metode-seminar 20-22/11.13.
- NTNU: ESTET 8861, 10 studiepoeng
- Scenekunstbrukets seminar "Farlig kunst", 28.01.2013
- Rikskonsertenes FoU-seminar, 21.10.13
- Forskerforbundets stipendiatseminar 31.10-01.11.13
- Seminar i Hull, England , 18/09/13

Barne- og ungdomslitteraturen i et medialisert tekstunivers er et 3-årig forskningsprosjekt som ble startet i 2011. Forskergruppa er ledet av professor Elise Seip Tønnessen, som er forskningsleder på NBI i 20 % stilling og professor ved Universitetet i Agder. Fra NBI deltar dessuten direktør Kristin Ørjasæter, seniorforsker Lin Prøitz og litteraturpedagogene Kjersti Lersbryggen Mørk og Hanne Kiil. For øvrig deltar Høgskolen i Bergen med Ingeborg Mjør og Berit Bjørlo, Universitetet i Agder med Agnes-Margrethe Bjorvand, Høgskolen i Oslo med Åse Marie Ommundsen, Høgskolen i Hedmark med Anne Skaret, Høgskolen Dronning Mauds Minne med Astri Ramsfjell, og Høgskolen i Vestfold med Trine Solstad.

Gruppa møtes jevnlig til seminarer for å utvikle felles teoretiske og metodiske perspektiver og gi respons til delprosjektene. Det har vært avholdt 4 seminarer i 2012.

I 2012 ble Åse Marie Ommundsen tildelt et arbeidsstipend tilsvarende én månedslønn, i 2013 ble Agnes-Margrethe Bjorvand tildelt tilsvarende stipend.

Prosjektet har til nå generert 11 forskningsartikler. Prosjektdeltakerne har holdt 21 innlegg på seminarer og konferanser og har formidlet deler av stoffet offentlig ved 32 anledninger.

Forskningskonferanser

NBIs personale har deltatt på 12 eksterne konferanser og forskerkurs med 16 egne paper-fremleggelse:

Hanne Kiil: "The World Out There'. Today`s Red Riding Hood and the impact og globalization". Paper på IRSCL-konferansen *Children`s literature and Media Cultures*, Maastricht 10.-14.08.13. Ca 40 deltakere.

Kjersti Lersbryggen Mørk: Deltakelse på forskerkurs: "Multimodalitet og læring", Universitetet i Agder og NAFOL, Kristiansand, 15.-17.10.13. Ca 15 deltakere.

Kjersti Lersbryggen Mørk: "A mockingjay and a dumb waiter. The child as witness in *The Hunger Games* and *The Children's Government*". Paper på IRSCl-konferansen *Children's literature and Media Cultures*, Maastricht 10.-14.08.13. Ca 40 tilhørere.

Kjersti Lersbryggen Mørk: "Spottekråke og stumtjener. Barnestemmen i medialiserte ekstremunivers". Paper på NorLit-konferansen *Litteratur og Terror. Valden, politikken, estetikken*, Trondheim, 22.-24.08.13. Ca 30 tilhørere.

Kjersti Lersbryggen Mørk: Deltakelse på forskerkurset "Expressions and representations of Cultural Memory", UiO, Roma 9-11.10.13. Paper: "'The Fury came for dinner'. The child witness in John Boyne's *The Boy in the Striped Pyjamas*". Ca 20 tilhørere.

Kjersti Lersbryggen Mørk: Deltakelse i nettverket "Traumets litteraritet", UiA, Kristiansand 13.12.13. Innlegg: "Barnet som vitne i John Boynes *Gutten i den stripe pyjamasen*". Ca 15 tilhørere.

Kjersti Lersbryggen Mørk: Deltakelse på forskerkurs: "Multimodalitet og læring", Universitetet i Agder og NAFOL, Kristiansand, 02-04.01.13. Ca 15 tilhørere.

Lin Prøitz: "Words In Motion. Book-Apps & Digital Literature for Children and Youth." International Research Society On Children's Literature Congress, Maastricht/ Maastricht University 11-14 August [Http://Irscl2013.Com/](http://Irscl2013.Com/) . Ca 40 tilhørere.

Lin Prøitz: "Vær Stille Mitt Hjerte, Du Har Kjent Verre Enn Dette", Litteraturhuset Oslo 19. april. Kjønnforskingsprogrammet, Norges Forskningsråd

Lin Prøitz: "Exploring Nordic intimacies, emotions and affects through creative academic writing and aesthetic genres." Nordic Exploratory Network Workshop, Lysebu/ Oslo 15-17 januar.

Elise Seip Tønnessen: "Playing the text; Garmann's Summer on paper and screen." Paper presented at the 21ST biennial IRSCl conference: *Children's literature and Media Cultures*, Maastricht 10.-14. august 2013. Ca 40 tilhørere.

Elise Seip Tønnessen: "Making meaning from images and words". Paper på *Verbal Visual Text Symposium*, hosted by Centre for Research in Young People's Texts and Cultures (CRYTC), University of Winnipeg, Canada, 25.-27. juni 2013.

Kristin Ørjasæter: "Den tilslørte kvinnestemmen. Fremstillingen av Camilla Collett for barn og unge." Paper presentert på Kari Skjønbergdagene, Høgskolen Oslo Akershus 7 – 8 mars 2013. Ca 60 tilhørere.

Kristin Ørjasæter: "Can eyes talk - the unwelcome voice of the other". Paper presentert på konferansen *Cultural Minorities in Children's Culture and Verbal Culture*, Reykjavik 24 – 25 april 2013. Ca 50 tilhørere.

Kristin Ørjasæter: "Remediation, remodulation, and aesthetic event." Paper presentert på The 21ST biennial IRSCCL conference: *Children's literature and Media Cultures*, Maastricht 10.-14. august 2013. Ca 40 tilhørere.

Kristin Ørjasæter: "Jungle illustrations as science procurement." Paper presentert på *Text, image, ideology – Picturebooks as meetingplaces*, Department of Literature and History of Ideas, Stockholm University 13th-15th September 2013. Ca 50 tilhørere.

Forskningspublikasjoner

NBIs personale har publisert 3 vitenskapelig artikkel i 2013:

Hanne Kiil og Elise Seip Tønnessen: "Dagens Rødhette i en flerkulturell kontekst – mulighet for en ny identitet?" I *Barnboken; tidsskrift för barnlitteraturforskning*. Volume 36, 2013.
<http://www.barnboken.net>

Kristin Ørjasæter: "Wild Nature Revisited: Negotiations of the National Self-Imagination." I Christopher Kelen og Björn Sundmark): *The Nation's in Children's Literature. Nations of Childhood*. New York og London: Routledge

Kristin Ørjasæter: "Den tilslørte kvinnestemmen. Fremstillingen av Camilla Collett for barn og unge." I Anne Kristin Lande og Sofie Arneberg: *Jenter og makt! Kari Skjønberg-dagene 2013*. Oslo: Nasjonalbiblioteket

NBIs personale har ved utgangen av 2013 3 vitenskapelige artikler inne til vurdering i ulike redaksjoner:

Lin Prøitz: "Male-stream móvil. Un estudio de la estética y los significados de los anuncios personales masculinos en deiligst.no", I Lasén, Amparo & Elena Casado (red.): *Mediaciones Tecnológicas. Cuerpos, Afectos y Subjetividades*. Madrid: CIS, coll. Debates Sociales.

Kristin Ørjasæter: "The Autonomous Child in Scandinavian Children's Literature." I Karin Sanders og Linda Rugg (red.): *Scandinavian Literary History, vol 3*.

Kristin Ørjasæter: "Terskelposisjon og leserkontrakt i Garmann-trilogien." I *Barnelitterært forskningstidsskrift*, vol 4 2014

BarneLitterært ForskningsTidsskrift – Nordic Journal of ChildLit Aesthetics (BLFT)

Ble lansert i 2010 og er et elektronisk fagfellereferert tidsskrift som publiseres i open access.

BLFT er et vitenskapelig forum som utforsker barnelitterær estetikk, analoge og digitale medier, verbale og visuelle kunstuttrykk, synet på kunst og synet på barn. Tidsskriftet vil

utvikle en tverrfaglig diskusjon med hensyn til barnelitteraturens medier, estetikk, interaksjon med andre kunstuttrykk, dens institusjonelle betingelser og resepsjon. BLFT publiseres i årganger (ikke enkeltnumre).

Ansvarlig utgiver: Norsk barnebokinstitutt

Redaktør: Nina Goga, Høgskolen i Bergen

Redaksjonssekretær: Birgitte Eek, Norsk barnebokinstitutt

Redaksjonsråd: Kristin Ørjasæter, Norsk barnebokinstitutt, Ingeborg Mjør, Høgskolen i Bergen, Nina Christensen, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole Aarhus Universitet, Anna Karlskov Skyggebjerg, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole Aarhus Universitet, Maria Andersson, Stockholms Universitet, Magnus Öhrn, Stockholms Universitet.

Tidsskriftet finansieres av NBI.

I 2013 ble det publisert 3 vitenskapelige anmeldelser og 3 vitenskapelige artikler, samt en konferansepublikasjon bestående av 1 innledning og 3 vitenskapelige artikler etter forskningskonferansen Nordisk barnelitteratur – et nytt kunsthforsknings spørsmål, som NBI avholdt i 2012.

Besøk på nett: 6959

Unike besøkende: 4627

Sidevisninger: 17 240

Trafikk: Søkene kommer totalt fra 92 land

Artikler i BLFT ble lastet ned 16 292 ganger i 2013

Tidsskriftet er registrert på Facebook, Twitter og LinkedIn.

Utdanning og undervisning

Forfatterutdanningene ved NBI

Utdanning i skrivekunst og litteraturformidling

Forfatterutdanningen ble NOKUT-akkreditert høsten 2010. Utdanning i skrivekunst og litteraturformidling gir 60 studiepoeng på lavere grads nivå i norsk høyere utdanning (bachelor-nivå). I og med at utdanningen ble NOKUT-godkjent, kvalifiserte studentene også for stipend og lån i Statens Lånekasse for utdanning.

I førstehelvår 2013 besto utdanningens fagkollegium av Dag Larsen, Kristin Ørjasæter, Hanne Kiil, Kjersti Lersbryggen Mørk og Lin Prøitz . Lin Prøitz erstattet Kristin Ørjasæter i fagkollegiet. Neha Naveen kom med i fagkollegiet fra mai. Kjersti Lersbryggen Mørk og Lin Prøitz ble avløst av Kristin Ørjasæter fra august. Fagkollegiet har arbeidet med gjennomføring og tilrettelegging av studiets pensum og undervisningsplaner.

Forfatterutdanningen i skrivekunst og litteraturformidling har siden starten i 2006 hatt 56 studenter og ved årsskiftet hadde 25 av disse publisert eller skrevet for scene og skjerm. Tre av studentene fra siste studentgruppe hadde utgivelser eller kontrakt om utgivelse før årsskiftet, og flere er kommet langt i arbeid med utgivelse på forlag. Marianne Kaurin (studentgruppa 2009 – 2011) mottok i 2013 Kulturdepartementets debutantpris for *Nærmere høst* (utgitt 2012). Ellen Fjestad (studentgruppa 2007 – 2009) og Marianne Kaurin mottok U- prisen i 2013 for hhv. *Sammen skal vi holde himmelen* (2012) og *Nærmere høst* (2012). Synne Lea (studentgruppa 2009 - 2011) ble nominert til Brageprisen (i samarbeid m Stian Hole) i 2013 for *Nattevakt*. Flere av tidligere studenters bøker er oversatt til svensk, dansk, engelsk, tysk, tsjekkisk, nederlandsk, fransk, russisk og hindi.

Studentgruppa 2011 – 2013

Denne gruppa har hatt flg studenter: Ingvild Boberg, Christine Calvert, Lise Forfang Grimnes, Eli Hovdenak, Ayse Koca, Oddmund Kårevik, Fredrik Lloyd, Vera Micaelsen, Cathrine Myhre, Karin Beate Nøsterud, Inger-Lill Persett, Hege Siri, Fabiana Botrel Sorter og Liv Marit Weberg. Koca og Sorter hadde stipend fra Fritt Ord.

Lærere har vært fagkollegiet, samt gjestende forfattere og Ragnhild Mærli. Veiledere (konsulenter) har vært Per Olav Kaldestad, Helene Uri, Jon Ewo, Lina Undrum Mariussen og Dag Larsen. Sensorer for studentgruppa 2011 – 2013 var Atle Næss og Kristin Ørjasæter.

Studentene gjennomførte ved utløpet av 4. semester eksamen i Kunstnerisk skriving 2, Tekst og teori 2 og Litteraturformidling 2, og alle besto. Studentene startet arbeidet med sine hovedprosjekter i 3. semester (september 2012) med Jon Ewo, Helene Uri, Lina Undrum Mariussen og Dag Larsen som veiledere.

Som en del av eksamen i Litteraturformidling 1 og 2, har studentene gjennomført to skrivekurs med elever fra Tokerud og Rommen skoler.

Studentgruppa 2013 – 2015

En ny gruppe med 15 studenter ble tatt opp i juni 2013. Gruppa består av Lene Ask, Elen Betanzo, Espen Dekko, Liv Gulbrandsen, Helene Guåker, Per A. D. Jynge, Christian Lyder Marstrander, Amir Mirzai, Bergljot K. Nordal, Maria Eva Orieta, Sarah Ramin Osmundsen, Helga Samset, Inga Semmingsen, Gudrun Skretting og Andrine Sæther. Mirzai og Orieta har utdanningsstipend fra NBI.

Lærere har vært fagkollegiet, gjestende forfattere og Ragnhild Mærli. Veiledere har vært Synne Lea og Dag Larsen.

Fordypning i scenekunst for etablerte forfattere

Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere innledet i 2010 et samarbeid Norsk barnebokinstitutt (NBI) og Dramatikkens Hus (DrH) om den faglige og praktiske gjennomføringen av et treårig forfatterutdanningsprosjekt i scenetekst for barn og ungdom, og søkte midler fra Norsk Kulturråd, ved litteraturutvalget, scenekunstutvalget og Kunstløftet.

Fordypningsprosjektets mål var å gi nye og etablerte forfattere for barn og ungdom innsikt i å skrive for scenen og å hjelpe den enkelte til å utvikle seg som framtidig dramatiker.

Undervisningen startet opp i august 2010.

Prosjektets mål har vært å gi nye og etablerte forfattere for barn og ungdom innsikt i å skrive for scenen og å hjelpe den enkelte til å kunne utvikle seg som framtidig dramatiker/scenetekstforfatter og gi innsikt i egenarten til scene kunst for barn og ungdom.

Et mer langsiktig mål er å etablere et permanent utdannings- eller kurs tilbud..

DrHs spesialrådgiver Ragnhild Mærli har vært undervisningens hovedlærer, mens NBIs utdanningsleder Dag Larsen har hatt det administrative hovedansvaret. Begge har i perioden vært fagkollegium for prosjekt, og lagt opp undervisningen på grunnlag av tidligere evalueringer og erfaringer. Ved siden av å undervise med eget personale, innhentet DrH og NBI forelesere, veiledere, dramaturger, skuespillere og annet teaterfaglig personale. Som regel har undervisningen funnet sted i NBIs lokaler, mens visninger har vært avholdt i DrH.

Opptak av ny studentgruppe 2012 - 2013

På bakgrunn av evalueringene fra de to første studentgruppene, besluttet NBU i samarbeid med NBI og Dramatikkens Hus at siste gruppe i prosjektet skulle reduseres til seks forfattere/studentere, for å kunne følge opp den enkelte bedre. Forfatterne Helga Gunerius Eriksen, Linde Hagerup, Sissel Horndal, Synne Lea, Ingelin Røssland og Alf Kjetil Walgermo ble tatt opp som studenter av NBUs opptaksutvalg.

På bakgrunn av evaluering for prosjektperioden 2011 – 2012, har undervisnings- og pensumplan for siste periode lagt særlig vekt på

- forholdet mellom teori og praksis i undervisningen, ved i størst mulig grad å knytte teoriundervisningen til studentenes egen skriving og ved å knytte undervisningen gjennom analyse og drøfting, til forestillinger studentene så i forbindelse med samlingene.
- oppfølging av deltakernes skriveprosesser ved mer veiledning, og ved grundigere utprøving av tekst med skuespillere og dramaturgene Gunhild Nymoen, Erik Schøyen, Kristian Lykkeslet Strømskag, samt Ragnhild Mærli.
- å styrke hospitantordningen ved teatrene. Studentene har selv forestått kontakten med teatrene i perioden og fulgt prøver til oppsetninger. Helga Gunerius Eriksen har hospitert ved Den Nationale Scene, Linde Hagerup og Alf Kjetil Walgermo ved Det Norske Teatret, Sissel Horndal ved Oslo Nye Teater, Synne Lea ved Nationaltheatret og Ingelin Røssland ved Dramaten, Stockholm.
- å øke forståelsen for teater som praksis i kunstnerisk samarbeid, ved å arbeide med komponist og ved å skrive sammen, gjennomført i en egen, ekstra samling.
- en dypere drøfting og veiledning av studentenes hovedprosjekter, fram til visning.
- å styrke studentenes teoretiske innsikt i scenetekst, ved å ta teori inn i drøftinger av de forskjellige produksjonene de så, og ved å innføre eksamen.

Prosjektet ble avsluttet 15. og 16. mai 2013 med visning av studentenes tekster på Dramatikkens Hus og med eksamen ved NBI med Liv Heløe og Dag Larsen som sensorer. Samtlige studenter besto eksamen. NBI vedtok å starte utredning i 2014 om hvordan NBI best kan videreføre prosjektet.

Forfatterutdanning i faglitteratur for barn og ungdom

I samarbeid med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) ble det i 2011 startet drøftinger om et nytt prosjekt i forfatterutdanning i faglitteratur for barn og ungdom. NBI utarbeidet studieplan innenfor rammene til en evt. framtidig NOKUT-godkjenning og forslag til hovedplan for utdanningen, som dannet utgangspunkt for NFFs søknad til Norsk Kulturråd.

Søknaden ble innvilget med tilsagn om støtte til et treårig prøveprosjekt.

Ann Hilde Bolstad, Synnøve Borge, Trude Eker, Karoline Fægri, Vibeke Heidenreich, Kristin Li, Julie Maske, Margrethe Mehus, Margaret Snilsberg og Pia Tveterås tatt opp som studenter i juni 2012 og startet utdanningen i september 2012.

Widar Aspeli ble engasjert som skriveleærer, og utgjør fagkollegiet sammen med Kristin Ørjasæter og Dag Larsen.

Fra oppstart i september 2012 er det avholdt fire samlinger og studentene har innlevert tre obligatoriske oppgaver til eksamen. Fra januar 2013 til avslutning av utdanningen arbeidet studentene med hovedprosjekter og det ble avholdt seks samlinger og eksamen i juni med Nina Goga og Dag Larsen som sensorer. Samtlige studenter besto eksamen. En av studentene fikk avtale i 2013 om utgivelse.

NBI startet i 2012 arbeidet med en søknad til NOKUT om akkreditering av utdanningen som 30 studiepoengs studie på Nivå 6, kortere høyere utdanning. Søknaden ble sendt i februar 2013, men ikke godkjent.

Til tross for at utlysning av opptak av studenter til et nytt prosjektår 2013 – 2015 ble samkjørt med NBIs utlysning til toårig forfatterutdanning i skrivekunst og litteraturformidling, og til tross for at utlysningen også ble gjort kjent for NFFs medlemmer og slik nådde svært mange, kom det inn bare to søkere til den faglitterære utdanningen.

NFF og NBI kan ikke peke på hva dette skyldes, men ble enige med Norsk Kulturråd om å gjøre prosjektåret september 2013 – juni 2014 til et utviklingsår innenfor de bevilgede midlene til prosjektet. Utviklingsåret gjennomføres på følgende måte:

- Høsten 2013 inviterte NBI forleggere enkeltvis til drøfting av behov og framtidslinjer i faglitteratur for barn og ungdom. Samtalene er bidrag til ny undervisningsplan og til framtidige opptak. Forslag fra samtalene videreføres av prosjektets fagkollegium: Kristin Ørjasæter, Dag Larsen og Widar Aspeli.
- En arbeidsgruppe med Kristin Ørjasæter, Dag Larsen, Widar Aspeli, Nina Goga og Anne Stefi Teigland startet arbeidet med ny undervisningsplan, pensumplan og kompendium. Det skal skrives nye artikler til kompendiet ved siden av tidligere publisert materiale. Widar Aspeli redigerer kompendiet. Siktemålet er også å samle materiale til en framtidig lærebok i skriving av faglitteratur for barn og ungdom.
- Studentgruppa 2012 – 2013 ble fulgt opp av NBI i høst med en seminarbasert samling i november.
- NBI gjennomfører i 2014 rekrutteringsseminarer for etablerte fag- og skjønnlitterære forfattere, for tidligere forfatterstudenter som vil skrive faglitteratur og for NFFs stipendsøkere.

- En ny studentgruppe rekrutteres i juni 2014 med utdanningsstart i september 2014 til prosjektets avslutning i juni 2015.

Prosjekt med Tokerud og Rommen skoler i Oslo

NBI henvendte seg i 2011 til ungdomsskolene i Groruddalen i Oslo for å arrangere en skrivekonkurranse blant skolenes niendeklassinger. Hensikten var todelt: 1) gjennomføring av forfatterstudentenes arbeid med litteraturformidling blant barn og ungdom, samt eksamen i Litteraturformidling 1 og 2 for elevene fra *Forfatterutdanningen ved NBI*, og 2) å arbeide langsiktig med rekruttering av framtidige studenter, særlig dem med bakgrunn fra Asia, Afrika, Midtøsten og/eller Latin-Amerika.

Prosjektet ble innledet med at NBIs utdanningsleder ledet skrivekurs for lærerne ved skolene. Lærerne videreformidlet metodene fra skrivekurset i sin norskundervisning. Det ble utlyst en skrivekonkurranse for elevene. De som vant i 2012 gjennomførte første skrivekurs vinteren 2012 og det andre kurset høsten 2012. Hvert skrivekurs varte sju dager. Kurset ble avsluttet med en forestilling basert på deres tekster, som elevene gjennomførte med hjelp av forfatterstudentene. Forestillingen ble en suksess og avholdt i januar 2013, i et fullsatt Nasjonalbibliotekets auditorium, med elever og lærere fra skolene og NBIs innbudte som publikum. Elevgruppa har fortsatt kontakten med NBI og gjennomfører egne skrivekursdager.

Det er startet et tilsvarende prosjekt med studentkullet 2013 – 2015 som veiledere for en ny gruppe ungdomsskoleelever fra Tokerud og Rommen skoler.

Eksterne undervisningsoppdrag

NOR2310/4310 – Fordypningsemne i barne- og ungdomslitteratur, Universitetet i Oslo

Vår 2013: Hanne Kiil og Kjersti Lersbryggen Mørk underviste og sensurerte muntlig eksamen. Temaene var: "Det er stillare enn det nokon gong har vore her' – bildeboka *Eg kan ikkje sove no*", "Sinna Mann som bildebok og animasjonsfilm", "Må jeg liksom ... skifte smak og personlighet?" – den grafiske romanen *Fallteknikk*", "Dyr i drift – natur-, nasjonalsymboler og barnet i drift?", "Så annerledes' – bildeboka og animasjonsfilmen *Skylappjenta*", "Tegneserieromanen *Hitler, Jesus og farfar*".

NOR 1302 – Semesteremne i barne- og ungdomslitteratur, Universitetet i Oslo. Høst 2013. Hanne Kiil underviste med temaene: " 'Den siste striden er her. No. Midt i blant oss.' Fantasyromanen *Landet under isen*", " 'Dei fleste forteljingar liknar på kvarandre' Småbarnsboka *Bjørnen Alfred og hunden Samuel forlèt Pappkartongen*", " *Fallteknikk* som grafisk roman", "Ungdomsboka *Gyldig fravær*", " 'Så annerledes' – bildeboka *Skylappjenta*", "Bildeboka *Snill* – og bildebokas virkemidler".

Formidling

- Oppsummert har NBI deltatt i eller arrangert 20 arrangementer og seminarer i 2013.
- Utover Forfatterutdanningene er det holdt 23 kurs eller foredrag.
- Ansatte har deltatt på konferanser eller seminarer med paper 17 ganger.
- Det er publisert 6 vitenskapelige artikler, 3 vitenskapelige anmeldelser, 3 intervjuer og 36 artikler i varierende format.
- NBI har totalt nådd ca 2000 tilhørere via egne og andres seminarer der vi har formidlet eget stoff.

NBI setter fokus på særskilte temaer: Serielitteratur og Stemmerettsjubileet

NBI systematiske arbeid rundt et tema søker å utvikle og formidle ny kunnskap og inspirere til dypere forskning.

”Serielitteratur”

Utviklingsarbeidet ble igangsatt i 2012 gjennom forberedelse til en utstilling om serielitteratur. Serielitteraturutstillingen ble åpnet 15. januar 2013, ledsaget av 23 artikler i varierende format og tre intervjuer. I forbindelse med utstillingen ble det også laget 6 plakater som ble tilbudt til bibliotekene i hele landet, og 120 bibliotek benyttet disse.

Utstillingen ”Serielitteratur” setter fokus på nye og gamle serier og deres betydning for barne- og ungdomslitteraturen, leserne og bokbransjen.

Under åpningen presenterte NBIs ansatte til korte riss om serielitteratur før og nå. I 2004 inngikk 52% av alle de nye barne- og ungdomsbøkene fra de store forlagene i en serie. Åtte år senere utgjør serieutgivelsene 62% av de samlede utgivelsene. Barnelitteratur har alltid, i stor grad, vært et serielitteraturfenomén. En serie er både en innpakning som gjør bøkene lettere å selge, og en utforskning av et konsept og et univers. Det er ikke noe nytt at barnelitteraturen har den største avstanden mellom forfatter og leser. Serielitteraturen er med på å gjøre denne avstanden mindre. Samtidig bidrar den til en sikrere forlags- og forfatterøkonomi.

16 artikler om temaet ”Serielitteratur” er presentert på NBIs nettsider:

- 1) Anne fra Bjørkely – pikebokserie fra den gang kvinnene snart skulle få stemmerett – Kristin Ørjasæter
- 2) ”Det er bare det at den er så spennende!” Intervju med ”Mia”, 12 år, serieleser, Oslo, september 2012 – Lin Prøitz
- 3) En meningsytring om univers og kommers – Dag Larsen
- 4) Blant snøffelhøns, skrumpenisser og en kulturminister. Å le eller bli ledd av i bildebokserien om Reven og Grisungen - Kjersti Lersbryggen Mørk

- 5) Kjærlighet? Skrekk og gru! – Kristin Ørjasæter
- 6) Klar for de store formatene - En samtale med forlegger Einar Ibenholt om serielitteratur, kunst & kommers – Lina Undrum Mariussen
- 7) ”Hvorfor må vi ALLTID ned i den stinkende kloakken?” Om humor, kjønn og hemoroider i Jo Nesbøs serie om Doktor Proktor – Kjersti Lersbryggen Mørk
- 8) ”Boka er lettlest og humoristisk. Vi kunne ikke legge den fra oss. Noe som dessverre gikk utover vår tv-tid.” Om ungdom og humor, serielitteratur og formidling – Hanne Kiil og Kjersti L. Mørk
- 9) ”Kom, så går vi inn og snoker” –om serielitteratur og høytlesning for de minste – Hanne Kiil
- 10) Serielitteratur og bokmarked – Dag Larsen
- 11) Serielitteraturen kommer med barnelitteraturen eller omvendt – Dag Larsen
- 12) Syndikatbøkens heltmodige innsats – Dag Larsen
- 13) Tarzan – den første superhelt i mediehistorien – Kristin Ørjasæter
- 14) Verden er full av ideer - en samtale med Tor Åge Bringsværd om hans serieunivers – Lina Undrum Mariussen
- 15) Fra tegneseriestrek til bokserieunivers – Bjørn Ousland
- 16) Serielitteratur – Widar Aspeli

Utstillingen ”Å gi barn stemme” ble åpnet 30. oktober. Utstillingen er NBI's svar på oppdraget fra Kulturdepartementet om å markere stemmerettsjubileet 2013. Samtidig lanserte NBI nye nettsider for utstillinger, hvor de ledsagende artiklene ble bedre presentert. I alt ble det skrevet 10 artikler i forbindelse med stemmerettsjubileet og utstillingen ”Å gi barn stemme”, og disse er lagt ut på NBI's hjemmesider:

- 1) Å gi barn stemme – om utstillingen – Kristin Ørjasæter
- 2) Stemmerett – hvem har den og hvem tar den? Det tålbare i barne- og ungdomslitteraturen – Birgitte Eek
- 3) Fellene ved den flerkulturelle stemme – Neha Naveen
- 4) Da ungpikene fikk fortellerstemme – Kristin Ørjasæter
- 5) ”Når barn får lov til å leke absolutt makt” – barnestemmens kår i Dødslekene og Barneregjeringen – Kjersti Lersbryggen Mørk
- 6) ”Nå er det nok!” – heltinneroller i endring – Hanne Kiil
- 7) Det selvstendige barnet i barnelitteraturen – Kristin Ørjasæter
- 8) Kan øyne tale? Om den andres uvelkomne stemme – Kristin Ørjasæter
- 9) Stemme – samfunn – Lin Prøitz
- 10) Samiske stemmer i barnelitteraturen – Kristin Ørjasæter

Også til denne utstillingen er det laget plakater, og 86 biblioteker har bestilt ett eller flere sett.

Til åpningen kom det ca 50 besøkende som fikk høre Kristin Ørjasæter foredra. Stemmerett handler om å ha rett til sin egen stemme, fremstå som et subjekt, som et selvstendig, autonomt, handlende vesen. Det handler også om retten til å bli respektert og verdsatt for sine

meninger. De som uttrykkes gjennom den egne stemmen. Den tidlige barnelitteraturen snakket til barn. Den moderne barnelitteraturen har hatt en ambisjon om å gi barn en stemme. Men det er en konstruert stemme der forfatteren har all makt over fiksjonspersonens måte å være barn på. Ved inngangen til en digital litterær æra står vi kanskje ved et tidsskille for barnelitteraturen. Også barn kan fortelle selv, direkte på nett i forskjellige forum. Dersom barn tar sin egen stemme kan det bli en radikal omveltning for barnelitteraturen, formynderne og barna.

Høsten 2013 har NBI påbegynt et tilsvarende tematisk arbeid for å forberede markeringen av grunnlovsjubileet.

Utstillingstematikken har gjort det lettere å finne samarbeidsformer med andre organisasjoner, og konkrete samarbeidsprosjekter er under planlegging eller vurdering med Grafill, Norske barne- og ungdomsbokforfattere (NBU), Barnekunstmuseet, Bibliotekforeningen og Kunsthøgskolen i Oslo.

Arrangementer og seminarer

Utdeling av KUD-prisene skjedde 20. 3. 2013 i Nasjonalbiblioteket, Stor Auditorium, og kulturminister Hadia Tajik var til stede og delte ut prisene.

Det ble delt ut priser for totalt 260 000 kroner. Juryen kommenterer bokåret slik:

I antall utgivelser ser den realistiske fortellingen ut til å tape terreng, fantasy litteraturen har festet grepet om norsk barne- og ungdomslitteratur. Ellers er det ofte humoren som forfører leseren, som språklig overskudd, slapstick eller mollstemt selvironi. Økende erfaringer med sosiale medier gjenspeiles ved at chatting, blogg og sms erstatter den mer tradisjonelle dialogen. Interessen for historisk stoff kommer tydelig til uttrykk både i romaner og fagbøker, og et stort register i visuelle uttrykksformer tyder på et livskraftig illustratørmiljø. Utenforskap og fravær av trygge relasjoner er gjennomgående temaer, og fortsatt spiller svært få utgivelser at vi lever i et flerkulturelt samfunn.

LITTERATURPRISEN Arne Svingen for Sangen om en brukket nese, Gyldendal (kr 50 000)

BILDEBOKPRISEN Kenneth Steven (forfatter) og Øyvind Tørseter (illustratør) for Historia om korleis hunden fekk våt snute, Det Norske Samlaget (kr 35 000 til hver)

FAGBOKPRISEN Jon Ewo for Norske konger og dronninger, Cappelen Damm (kr 35 000)

DEBUTANTPRISEN Marianne Kaurin for Nærmere høst, Aschehoug (kr 35 000)

ILLUSTRASJONSPRISEN Trond Bredeesen for illustrasjonene til serien Kunstdetektivene 1-13, Aschehoug (kr 35 000)

OVERSETTERPRISEN Guri Vesaas for oversettelsen fra italiensk av Fabrizio Silei: Rosas buss, Det Norske Samlaget (kr 35 000)

TEGNESERIEPRISEN Lene Ask for Neste gang blir alt riktig, Jippi Forlag (kr 35 000)

Nordisk barnelitteraturseminar.

Side-event til Nordisk Råds høstsesjon, 29. og 30. oktober

Nordisk Råds barne- og ungdomslitteraturpris ble for første gang delt ut i Den norske opera og ballett i Oslo den 30. oktober 2013. I den anledning arrangerte Center for børnelitteratur og Norsk barnebokinstitutt et seminar om nordisk samtidsbarnelitteratur. Nordisk Ministerråd finansierer seminaret, som fungerte som et 'side-event' til Nordisk Råds høstsesjon.

Formålet med seminaret var å:

- synliggjøre nordisk barnelitteratur
- bidra til en bred diskusjon og kritikk med hensyn til nordisk barnelitteratur i de nordiske landene
- skape et tverrfaglig nordisk forum for slike diskusjoner
- synliggjøre Nordisk Råds barnelitteraturpris

Seminaret ble innledet av Marie Klåpbakken (fele og vokal), åpningstale ved Bjørn Ingvaldsen, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, og velkomsthilsen ved Anna Enemark, Nordisk Ministerråd.

Samtlige 14 nominerte barneboktitler ble presentert i løpet av det to dager lange seminaret.

Trender og tendenser i den nordiske barne- og ungdomslitteraturen ble presentert i to avdelinger: Minoritetslitteraturer fra Sameland, Grønland og Færøyene ble presentert av henholdsvis Vuokko Hirvonen, Samisk Høyskole, Karin Langgård, Grønlands universitet og Helle Thede Johansen, Færøyenes forfatterlag. Forfatter Mette Newth ledet den etterfølgende samtalen. Majoritetslitteratur fra Finland, Norge og Danmark ble presentert av henholdsvis Maria Österlund, Åbo akademien, Nina Goga, Høyskolen i Bergen, og Kari Sønsthagen, Forfatterskolen ved Center for børnelitteratur. Åsa Wahrnqvist fra Svenska barnboks instituttet meldte sykdomsfall. Journalist Klaus Rothstein, Danmarks Radio og Weekendavisen ledet den etterfølgende samtalen

Barnebokkritikkens utfordringer og status ble debattert av Dagny Kristjansdottir, Islands universitet, Anita Brask Rasmussen, Dagbladet Informationen, Cathrine Krøger, Dagbladet og Salla Simukka, Helsingin Sanomat. Dag Larsen, Norsk barnebokinstitutt fungerte om ordstyrer for debatten

Etablerte og nye barnelitterære uttrykk ble diskutert av Søren Vinterberg, Politiken Ragnfrid Trohaug, Det norske samlaget, Niels Jákup Thomsen, Bókadeild Føroya Lærarafelags, og Magnus Öhrn, Stockholms Universitet. Litteraturredaktør Siri Økland, Bergens Tidende leet den etterfølgende diskusjonen.

Seminaret ble avsluttet med mottakelse i Norsk barnebokinstituttets lokaler, oppsummering av seminaret ved Nina Christensen, Center for børnelitteratur, og åpning av NBIs nye utstilling om stemmer i og om barnelitteraturen ved Kristin Ørjasæter

Seminaret samlet 111 personer fra hele Norden.

NBI-stipendet

Kari Skjønbergs Minnefond utlyser NBI-stipendet som skal stimulere til forskningsformidling, studier og forskning i barne- og ungdomslitteratur. I 2013 ble stipendet tildelt Rikke Frøyland, som torsdag 5. september holdt sitt stipendforedrag i NBIs lokaler.

Rikke Frøylands masteroppgave handlet om identitet, oppvekst og ungdomstid i tre nyere, norske tegneserieromaner, ”Hitler, Jesus og farfar”, av Lene Ask, ”Fallteknikk” av Inga Sætre og ”Nebelgrad Blues” av Sigbjørn Lilleeng. Frøyland har benyttet NBI-stipendet til å undersøke det selvbiografiske aspektet i tegneserieromanene ”Neste gang blir alt riktig” og ”Hitler, Jesus og farfar” av Lene Ask, og ”Blankets” av Craig Thompson. Hun har undersøkt sammenhengen mellom outsiderhovedpersonen i tegneserien, og tegneserien som outsidermedium. Alle verkene handler om en kristen oppvekst, og Frøyland har sett på forbindelsen mellom innhold og form i tegneseriemediet, og på hvilke konsekvenser selvbiografiske elementer har for uttrykket. På flere måter er verkene grenseoverskridende, noe som gjør at fortellingene som formidles, fornyer selvbiografien.

Seminaret samlet 30 deltakere.

Andre arrangementer

24.1: **Skriv det! Sidet! Skrivdeigjen! Sidetgjerneigjen.** Forestilling m/skrivekurselevne fra Tokerud og Rommen ungdomsskoler. De presenterte utdrag av sine tekster. Arrangementet foregikk i Slottsbiblioteket i Nasjonalbiblioteket og hadde ca 180 besøkende.

13.3: **VisLitt:** Seminar om serielitteratur i NBIs lokaler. Ca 50 deltakere fikk med seg:

Forlagssjef John Erik Riley i Cappelen Damm: Mellom kunst og kommers – eller hvordan Leseløvene ble en markedskraft

Forfatter og illustratør Anna Fiske: Om å invitere leserne til å se gjennom gjenkjennelse

Forfatter Widar Aspeli: Om å omgå det gjenkjennbare

Forfatter og illustratør Bjørn Ousland: Fra tegneseriestrek til bokserieunivers

Forfatter Marit Nicolaysen: Hvorfor måtte Svein og rotta få så langt et liv?

Markedskonsulent Berit Veiset i Allers: Hva forlaget gjør for at kjøperen skal gjenkjenne en ønsket leseopplevelse før de har åpnet boka.

Panelsamtale ledet av NBIs utdanningsleder Dag Larsen.

15.5: **Presentasjoner 2013.** Scenetekst-studentene hadde sin eksamen med presentasjon av sitt arbeid på Dramatikkens Hus. Det var 70 besøkende til stede.

23.5: **Merk deg dagen!** Lesninger av utdrag fra 24 forfatterstudenters hovedprosjekt, i NBIs lokaler.

Norsk litteraturfestival

29.5: **Om Guus Kuijer – ALMA-prisvinner 2012**

Norsk barnebokinstitutt (NBI) og Norsk Litteraturfestival inviterte i år til et program om fjorårets vinner av ALMA-prisen, den nederlandske forfatteren Guus Kuijer. Prisen er på fem millioner kroner og er den største prisen for barne- og ungdomslitteratur i verden. Kuijer har skrevet over tredve bøker for barn og unge, flere av dem har blitt til film og teaterstykker. Elina Druker, litteraturforsker ved Stockholms Universitet og jurymedlem i ALMA-prisen, tok oss med på en reise inn i Guus Kuijers verden.

Kurs og foredrag

Hanne Kiil 04.01.13 ”Nyere norsk barne- og ungdomslitteratur”, Totimers-kurs for danske lærerstudenter. Arrangør: NBI og Lysebu, 70 deltakere

Kjersti Lersbryggen Mørk 31.01.13: ” ’I vaffelpressa kan ingen høre deg skrike’ – om humor og ondskap i nyere barne- og ungdomslitteratur”, Totimerskurs for bibliotekarer i Østfold, 15 deltakere

Hanne Kiil 18.02.13 ” ’Så annerledes’ – nyere norske bildebøker” Foredrag for Fagforum for barnebibliotekarer i Buskerud, Drammen. Arr. Buskerud fylkesbibliotek, 20 deltakere

Hanne Kiil og Kjersti Lersbryggen Mørk 14.05.13 ”Mellomtrinnsleseren – på vei inn i litteraturen?” Heldagskurs for lærere. Arrangør: NBI og Utdanningsetaten i Oslo, Ca. 25 deltagere.

Hanne Kiil og Kjersti Lersbryggen Mørk 28.05.13 ” ’Nå er det nok!’ Tydelige stemmer i barne- og ungdomslitteraturen”, Heldagskurs for lærere, Lillehammer. Arrangør: NBI og Pegasus/Litteraturfestivalen på Lillehammer, Ca. 30 deltakere.

Hanne Kiil 13.11.13 ” ’Har du sett..?’ Bruk av bildeboka i grunnskolen” Halvdagskurs for lærere, etterutdanning. Arrangør: Lesesenteret, Stavanger. Ca 50 deltakere.

Lin Prøitz: ”Opplevelsens Hervær”, Keynote På Ung 3.0- Konferansen, Buskerud Fylkesbibliotek, Drammen/ Union Scene: 13.-14. mars <http://Ung3null.Wordpress.Com/>

Elise Seip Tønnessen 2013: ”Tekster å leke med i bok og på skjerm”. Plenumsforedrag ved avslutningskonferansen for Program for skolebibliotekutvikling: *Undre og spørre, skape og dele... Skolebiblioteket i undervisninga*. UiA 4.-5. juni 2013. 173 påmeldte deltakere.

Lin Prøitz: ”#Øyeblikkfang: Det Sosiale Fotografiets Grenser”, Keynote *Fotografiets Dag 2013*, Preus Museum/Horten 25.08.2013

http://Www.Preusmuseum.No/Norsk/Utstill_Prosjekter_More.Php?Id=1033_0_61_0_C

Elise Seip Tønnessen: ”Fra bildebok til app. Litterære opplevelser i bok og på brett.”
Forelesning på sommerkurs for utenlandske norskstudenter. Kristiansand 1. august 2013.
Senter for norskstudier i utlandet, UiA. 20 studenter fra hele Europa.

Elise Seip Tønnessen: Deltakelse i panelet ”Barn og e-bok. Kjærlighet ved første blick”.
Bokdagen 2013 (<http://bokdagen.no/program/>). Oslo 5. juni 2013. Ca 100 deltakere.

Studiebesøk

Det har vært 5 studiebesøk med foredrag og omvisning i NBIs utstilling. Gruppene kom fra Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Nansenskolen og Fagskolen for bokbransjen. Foredragene har vært ved enten Hanne Kiil eller Kjersti Lersbryggen Mørk.

Annen aktivitet

Lisa Marie Nagel: Kuraterte og ledet (modererte) seminaret *ScSam – interaktive dramaturgier i scenekunst for barn*, avholdt på Dramatikkens hus i overgangen februar-mars 2013

Fast annoteringsspalte i *Norsklæreren*, Hanne Kiil

Skriftlig formidling og mediedekning

Lisa Marie Nagel: ”Hele Norge i harnisk over barneteatertolkning. Endelig!”,
barnebokkritikk.no, 17.01.13. http://www.barnebokkritikk.no/hele-norge-i-harnisk-over-barneteatertolkning-endelig/#.Us_EPvTuKfs

Lisa Marie Nagel: ”Hvem kan få Hedda på hylla?”, scenekunst.no, 17.01.13.
<http://www.scenekunst.no/pub/scenekunst/main/?aid=3487>

Lisa Marie Nagel: ”Uheldig og uriktig”, Dagsavisen (nett og papir), 14.06.13
[http://www.dagsavisen.no/nyemening/alle_mening/cat1000/subcat1029/thread277157/#post_277157](http://www.dagsavisen.no/nyemening/alle_mening/alle_mening/cat1000/subcat1029/thread277157/#post_277157)

Lin Prøitz & Næss, Kaja: ”Familiebilder på mobil”, i NRK p2 Kulturmorgen [Radio] 2013-04-22

Lin Prøitz & Kristiansen, Sandra Marie: ”Mobilvaner”, i God morgen Norge. TV2 Oslo [TV] 2013-04-29

Lin Prøitz & Eriksen, Kent-Amar: ”Notorisk utro mot nye medier!”. Dagens Næringsliv [Avis] 2013-06-14

Elise Seip Tønnessen: ”Det uutsigelige – døden i moderne bildebøker”. Tekst med bildepresentasjon til nettutstillingen *Religion og estetikk*. <http://prosjekt.uia.no/resep/>

Teaterkritikker:

Lisa Marie Nagel: «Plutselig teater», periskop.no, 10.10.13
<http://www.periskop.no/plutselig-teater/>

Lisa Marie Nagel: «Ikke gull alt som glimrer», periskop.no, 27.11.13
<http://www.periskop.no/ikke-gull-alt-som-glimrer/>

NBI har i 2013 hatt en mediedekning på totalt 150 innslag (2012: 203)

- Aviser og ukeaviser papir 42
- Nettsteder (aviser o.l) 56
- Nyhetsbyråer 6
- Radio 5
- TV 2
- Tidsskrift papir 17
- Tidsskrift nett 9
- Institusjoner/Organisasjoner/annet (nett) 13

78 av innslagene dreier seg om NBIs egne arrangementer og utstillinger, 22 innslag dreier seg om NBIs forfatterutdanninger. I 47 av innslagene blir NBI-ansatte selv intervjuet, eller bidrar med kronikk, debattinnlegg eller artikler, 29 er oppslag om NBI gjennom eksterne arrangementer og samarbeidsprosjekter, 81 av innslagene er et resultat av direkte initiering fra NBIs side, de resterende er et resultat av interesse for saker publisert i NBIs pressemeldinger og nyhetsbrev eller de er et resultat av initiativ fra andre aktører og media selv.

Informasjon fra NBI

Nettsidesaker: 124 stk. nyheter og artikler

Nyhetsbrev: 8 stk. 77 saker

Pressemeldinger: 7

Invitasjoner: 11

Twitter: 166 publiserings. 1500 følgere

Facebook: 117 publiserings. 990 følgere

NBI på nett

NBIs nettsted er www.barnebokinstituttet.no

Det er mot slutten av 2013 påbegynt et arbeid for å oppgradere sidene som vil fortsette inn i 2014. Intensjonen er å ha en mer fleksibel nyhetsdekning og fremheve NBIs satsningsområder.

Besøk på NBIs nettsider i 2013:

Sidevisninger: 110 551

Antall besøk: 46 163

Unike brukere: 28 672

På nettstedet legges det ut informasjon og egenpubliserte saker om forskning, litteraturformidling, forfatterutdanningen, arrangementer og aktuelle nyheter. I tillegg publiseres stoff fra gjesteskribenter og illustratører.

Dessuten finnes det permanent adgang til:

- Aktuell forskning og formidling
- Direkte link til BLFT Barnelitterært forskningstidsskrift
- Oversikt over forskningsprosjekter
- NBI-stipendet, Kari Skjønbergs minnefond
- Oversikt over Call for papers
- Bibliografier
- Statistikker
- Forfatterutdanningen, studie- og semesterplan, pensumlister
- NBIs kurs og studiebesøk
- Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur
- Månedens illustratør
- Arrangementskalender
- Informasjon om NBI

Artikler på NBIs nettsider

- ”Å gi barn stemme”, 10 artikler på <http://utstillinger.barnebokinstituttet.no/>
- ”Serielitteratur”, 16 artikler på <http://utstillinger.barnebokinstituttet.no/>
- En fanfare for bildeboken som kunst, Birgitte Eek, 19.12
- Statistikk over bokutgivelser for barn og unge i 2012, Sofie Arneberg, NB, 16.12
- Barn- och ungdomsbokutgivningen i Sverige – en kort presentation, Åsa Warnqvist, SBI, 20.11
- Nordisk barnelitteratur i dialog, Kristin Ørjasæter, 18.11
- Bla, berør, trykk eller tast? Birgitte Eek, 18.11
- Øyunn Krokann 1940-2013. Guri Vesaas og Karin Beate Vold, 5.11

- Å gi barn stemme – åpning av ny nettutstilling, Kristin Ørjasæter, 16.10
- Onkel Tom? Hvilken Onkel Tom? Om publiseringen av Harriet Beecher Stowes roman – i USA og Norge, Jon Haarberg, UiO, 25.10
- Visuelt, vått og vennskapelig – en boktur på første klasse, Birgitte Eek, 19.6
- Barnelitteraturforskning 2012. Bibliografi over norsk fag- og forskningslitteratur om barnelitteratur, Anne Kristin Lande, NB, 21.5
- La oss skremme ungane noko skikkeleg! Ragnar Hovland, 18.2
- Sprog som musikk. Halfdan Rasmussens oversættelser af Thorbjørn Egners sangtekster, Nina Christensen, Aarhus Universitet, 9.1

Månedens illustratør:

Februar: Rune Markhus

Mars: Nhu Diep

April: Eli Hovdenak

Mai: Max Estes

Juni: Esther van Hulsen

Juli: Reidar Kjelsen

August: Kaia Linnea Dahle Nyhus

September: Camilla Kuhn

Oktober: Anna R. Folkestad

November: Per Ragnar Møkleby

Desember: Lene Ask